نویسنده :پیترگونیگ «Peter koenig»

منبع وتاریخ نشر : گلوبال ریسرچ«2026-05-17».
برگردان : پوهندوی دوکتور سیدحسام «مل»

سفررئیس جمهورترامپ به چین:تیاتروبا صحنه‌ای برای رسانه‌های غربی

President Trump’s China Visit: A Theatre for Western Media

یک بازی برد- برد تحت تسلط چین

A Win-Win under China's Upper Hand

دونالد ترامپ، رئیس جمهور ایالات متحده، در حال بازدید از سربازان به همراه شی جین پینگ، رئیس جمهور جمهوری خلق چین، در پکن، چین، ۱۴ مه ۲۰۲۶ . تصویر آرشیوی/رویترز

****

پس از جلسات دو روزه ، ترامپ، رئیس جمهور آمریکا و شی جین پینگ، رئیس جمهور چین، در باغ ژونگ نان های در قلب پکن ، باغ امپراتور سا بق، در کنا ر شهر ممنوعه، با هم د ست می دهند. این باغ برای مهما نا ن ویژه ریزرف شده است. در ظاهر، به نظر می رسد که جلسه با لحنی دوستا نه به پا یا ن رسیده ا ست - و البته، مهمان‌نوازی چینی‌ها از هیچ چیز بهتر نیست.

کاخ سفید از مذاکرات سازنده در مورد باز نگه داشتن تنگه هرمز، گسترش دسترسی به بازار ایالات متحده در چین و ادامه مذاکرات سطح بالا خبر داد، در حالی که تأکید کرد که سیاست اصلی ایالات متحده در قبال تایوان بدون تغییر باقی می‌ماند. شینهوا گزارش داد که این جلسه به عنوان پیشبرد "چشم‌انداز جد ید ی" برای ثبا ت استراتژیک، با بیان نتایج اقتصا دی عموماً مثبت از مذاکرات در سطح تیمی ، برگزار شد و هشدار داد که سوء مد یریت تا یوان می تواند منجر به عواقب جدی شود.

به نظر می رسد که تا یوان همچنان نقطه اختلاف آشکار است - هر دو طرف مواضع قوی و متناقضی را نشان دادند. امتیازات تعرفه ای مورد بحث قرار گرفته ا ست اما به عنوان یک بسته جامع ارائه نشده است.

تایوان

مقامات آمریکایی علناً اصرار دارند که سیا ست اصلی ایالات متحده در قبال تایوان بدون تغییر باقی مانده است، در حالی که چین بر مرکزیت تایوان تأکید کرد و به درستی به ایالات متحده هشدار داد که در مورد تحویل سلاح و سا یر اقدامات محتا ط باشد. رئیس جمهور شی، سوء رفتار با تایوان را به عنوان خطر درگیری توصیف کرد، بنابراین تایپه همچنان به عنوان اصطکاک استراتژیک حل نشده مرکزی باقی مانده است.

موضع رئیس جمهور ترامپ در مورد تایوان ممکن است به دلیل پایگاه جمهوری‌خواه او در کنگره که عمدتاً مایل به دیدن یک تایوان مستقل هستند، نسبتاً انعطاف ناپذ یر باقی بما ند، زیرا آنها واقعاً ارتباط تاریخی یک قرنی تایوان با سرزمین اصلی چین را درک نمی‌کنند. ترامپ با انتخابات میان‌دوره ای در نوامبر 2026 روبرو است و ممکن است در معرض خطر از دست دادن اکثریت در هر دو مجلس کنگره با شد. این می‌تواند رویکرد "محتاطانه" او را توضیح دهد، بدون هیچ امتیازی در ظاهر، با علم به اینکه تایوان بخش جدایی‌ناپذیر چین بوده و هست.

ایران / هرمز و تعرفه‌ها

بیانیه‌های عمومی این سفر بر تجارت ، ایران / هرمز و ثبات استراتژیک متمرکز بود. تنگه هرمز قرار است باز بماند. در مورد تعرفه‌ها ، امتیازات و مذاکرات جداگانه‌ای

(مثلاً تعدیل هدفمند تعرفه‌ها و تعهدات اقتصادی در سطح تیم در دیدارهای قبلی) صورت گرفته است، اما هیچ توافق تعرفه‌ای جامعی به طور علنی در بیانیه‌های رسمی تأیید نشده است.

***

رئیس جمهور ترامپ روز چهارشنبه، ۱۳ مه ، وارد چین شد و از ابتدا تا انتها، مطابق با مهمان‌نوازی مرسوم چین نسبت به رهبران بازدیدکننده - حتی زمانی که آنها به طور خاص با اصول سیاسی و اقتصادی چین همسو نیستند - مورد استقبال کامل قرار گرفت.

هیئت ترامپ ابتدا از معبد بهشت در پکن بازدید کرد.

فرهنگ چین به طور گسترده به عنوان یکی از قدیمی‌ترین تمدن‌های جهان شناخته می‌شود که با هزاران سال تاریخ و سنت شکل گرفته است. در مقابل، ایالات متحده، تاریخ فرهنگی نسبتاً جوان تری دارد.

در ابتدا و با دخالت بی‌پایان رئیس‌جمهور ترامپ در جنگ‌هایی ما نند جنگ ایران که توسط اسرائیل آغاز شده و جنگ خا ورمیا نه که توسط آمریکا اجرا شده، با سیا ست‌های تجا ری بدنام جها نی ترامپ و ژست کلی او به عنوان امپراتور جها ن ، واضح ا ست که رئیس‌جمهور شی جین پینگ د ست بالا را دارد (همچنین به این کلیپ کوتاه بی‌بی‌سی مراجعه کنید).

بیانیه‌های رسمی کاخ سفید می گوید که رهبران انتظار دارند بحث‌های اقتصادی و امنیتی اساسی و خریدهای تجاری بزرگ احتمالی قبل از پایان سفر اعلام شود.

رئیس‌جمهور ترامپ در حالی برای یک نشست دو روزه با رئیس‌جمهور شی جین‌پینگ وارد پکن شد که انتظار می‌رود رهبران بر تایوان ، تعرفه‌ها و تجارت ، ایران و کنترل چین بر منابع عناصر خاکی کمیاب تمرکز کنند - مسا ئلی که پکن در آنها اهرم فشار ملموسی دارد و واشنگتن انگیزه‌های قوی برای تضمین همکاری دارد.

تایوان

موضوع تایوان حول محور حاکمیت اصلی می چرخد. این موضوع با حساسیت بالایی مشخص می‌شود. پکن، تایوان را به عنوان اولویت سیا سی اصلی خود در نظر می‌گیرد و برای محدود کردن فروش تسلیحات ایالات متحده و سیگنال‌های دیپلماتیک به تایپه فشا ر خواهد آورد. واشنگتن برای اطمینا ن از اتحا د با دولت تا یوان ، بر با زدارندگی مداوم و "ابهام استراتژیک" فشار خواهد آورد.

نتیجه احتمالی: تفا همات محدود و غیرعلنی یا مواجهه با تعهدات نجات بخش (مثلاً گام‌های رویه‌ای برای جلوگیری از اقدامات تحریک آمیز ، ترتیبا ت خط تلفن یا زبان در

مورد کاهش تشدید تنش) به جای هرگونه تغییر رسمی سیا ست ایالات متحده - زیرا سیاست‌های داخلی ایالات متحده و تعهدات اتحاد، امتیازات عمده را محدود می‌کند.

بنابراین، موضع رئیس جمهور شی همچنا ن پا برجا خواهد ما ند. امتیازات سست و بی‌مایه ترامپ هیچ محتوایی ندارند و فقط برای تیترهای پر سر و صدای موقت جریان اصلی استفاده می‌شوند تا حامیان بالقوه ترامپ در کنگره و متحدان بین‌المللی مانند ژاپن را ناراحت نکنند.

از زمان تأیید: اشاره مشترک به ایجاد یک کا نا ل نظا می به نظامی برای کاهش خطر حادثه. پیامد: کاهش خطر تشدید تنش در کوتاه مدت؛ هماهنگی پیام‌های متحدان.

تعرفه‌ها و تجارت

موضوع دیگر در مورد تعرفه‌ها و تجارت است. ا نتظا ر می رود مذاکرات اقتصادی شامل توقف تعرفه‌ها، تجد ید خرید کالاهای کشا ورزی ایالات متحده توسط چین و اعلامیه‌هایی با هدف آرام کردن بازارها باشد.

نتیجه احتمالی: آتش بس تجا ری کوتاه مد ت با خریدهای مرحله‌ای (سویا، هواپیما) و توقف موقت یا لغو برخی از تهدیدهای تعرفه‌ای ؛ هرگونه توافق تجاری عمیق ساختا ری حل‌نشده باقی خواهد ماند و منوط به تأیید داخلی هر دو طرف است.

از زمان تأیید: خرید هواپیما توسط چین - از آن زمان تاکنون ۱۰۰ فروند بوئینگ تأیید شده است و واردات کشاورزی، عمدتاً سویا نیز (هنوز مبلغ دلاری مشخص نشده است).

ایران و اهرم شخص ثالث

جنگ ایران یک برگ برنده برای پکن است. روابط چین با تهران (انرژی و دیپلماسی) به شی جین‌پینگ این قدرت را می‌دهد تا برتمایل ایران برای کاهش تنش یا اجازه مذاکراتی که واشنگتن به دنبال آن است، تأثیر بگذارد.

نتیجه احتمالی: پکن ممکن است موافقت کند که بی‌سروصدا تهران را به سمت گام‌های کاهش تنش یا تسهیل کانال‌های پیام‌رسانی سوق دهد، اما از اعمال فشار فعال که به منافع منطقه‌ای و انرژی چین آسیب می‌رساند، خودداری خواهد کرد –بنابراین هرگونه پیشرفتی تدریجی و مشروط خواهد بود و به نفع چین و ایران خواهد بود، که همچنین عضو سازمان همکاری شانگهای (SCO)، یک اندیشکده استراتژیک بسیا ر اقتصادی و نظا می ، و همچنین عضو کلیدی بریکس و بنابراین عضو جدید جنوب جهانی است

دیپلماسی رئیس جمهور شی به کاهش تنش در جنگ کمک می کند و اجازه می‌دهد انرژی برای جلوگیری از فروپاشی اقتصاد جهانی جریان یابد - به روش‌هایی که ترامپ می‌تواند بدون از دست دادن آبرو عقب‌نشینی کند. ورئیس جمهور شی جهان را به روش چین نجات داده است. و اضافه کنیم: به روش دائو:

* -یک ژنرال خوب از تجاوز خوشش نمی‌آید
* -یک جنگجوی خوب نفرت را نمی‌شناسد
* -اگر می‌خواهید دشمن خود را شکست دهید، با او مقابله نکنید.
* - خود را پایین‌تر از او قرار دهید این قدرت نجنگیدن نامیده می‌شود
* -این استفاده از توانایی بشر است این از زمان‌های قدیم به عنوان هماهنگی با آسمان نامیده می‌شد
* - و این بزرگترین قدرت موجود است.
* - خاک‌های کمیاب و مواد معدنی حیاتی
* -نقش غالب چین در فرآوری خاک‌های کمیاب یک اهرم قدرتمند است -
* - پکن می‌تواند از کنترل صادرات برای فشار بر واشنگتن استفاده کند، همانطور که در دور های قبلی تنش نشان داده است.

نتیجه احتمالی: تضمین موقت از سوی چین برای تثبیت عرضه (مثلاً تأ خیر یا کاهش کنترل‌های جدید صادرات) در ازای کاهش تعرفه‌ها یا خریدهای تجاری ، اما نه یک راه حل دائمی؛ ایالات متحده همچنان برنامه‌های تنوع بخشی و ذخیره‌سازی را تسریع خواهد کرد.

سایر موارد و ریسک‌های احتمالی دستور کار

فناوری (نیمه‌هادی‌ها، کنترل‌های صادراتی) و معاملات تجاری (هواپیما، خریدهای کشاورزی) نیز به طور برجسته ای مطرح می شوند - هر کدام بده بستا ن ها یی بین دستاوردهای اقتصادی و نگرانی‌های امنیت ملی ارائه می‌دهند.

شی ممکن است به دنبال امتیازاتی باشد که موقعیت استراتژیک چین را بهبود بخشد و به ویژه اهرم زورگویانه مبتنی بر سلطه دلار ایالات متحده را کاهش دهد، نه فقط با چین، که به طور ضمنی قدرت کمربند و جاده را در سرا سر جها ن نشا ن می‌دهد؛ در حالی که ترامپ به دنبال معاملات اصلی و خریدهای بزرگ خواهد بود که می‌توانند در داخل کشور به عنوان پیروزی ارائه شوند، اما به زودی فراموش می شوند - به طوری که تعهدات شکننده ترامپ در این دیدار مهم، ممکن است به زودی دوباره در غرب محو شود و به ایالات متحده اجازه دهد تا بر نقش امپراتور جهان خود ادامه دهد. اما چین آماده است.

تا اینجا نتیجه گیری، پیامدهای کوتاه مد ت و آنچه باید مراقب آن بود، است.
(1) اعلام خریدهای بزرگ کالا های آمریکایی توسط چین و توقف یا لغو تعرفه ها محتمل است و در کوتاه‌مدت بازارها را آرام خواهد کرد.

(2) تفاهمات محرمانه و متوسط در مورد تایوان و کانال‌های ارتبا طی ممکن ا ست خطر تشدید تنش را کاهش دهد، اما اختلافات اصلی را حل نخواهد کرد.

(3) هرگونه تضمین در مورد عناصر کمیاب احتمالاً موقت یا مشروط خواهد بود و باعث ادامه تلاش‌های ایالات متحده برای تنوع‌بخشی به زنجیره‌های تأمین می‌شود.

(4) پیشرفت درمورد ایران ممکن ا ست تدریجی ومشروط به توانا یی پکن در تأثیرگذاری بر تهران باشد. با توجه به دیپلماسی پکن، این کار بدون رنجاندن شرکای منطقه‌ای انجام خواهد شد.

سطری چند درمورد نویسنده این مقاله:

پیتر کوئنیگ، تحلیلگر ژئوپلیتیک، نویسنده ی ثابت مجله‌ی گلوبال ریسرچ و اقتصاد دان سابق بانک جهانی و سازمان بهداشت جهانی (WHO) ا ست که بیش از 30 سا ل در سراسر جهان در این دو سازمان کار کرده ا ست .او نویسنده‌ی کتاب «انفجار از درون - یک تریلر اقتصادی درباره‌ی جنگ، تخریب محیط زیست و طمع شرکت‌ها» و یکی از نویسند گا ن کتاب «وقتی چین عطسه می کند: از قرنطینه ی کرونا تا بحران سیاسی-اقتصادی جهانی» نوشته‌ی سینتیا مک‌کینی (انتشارات کلاریتی - 1 نوامبر 2020) است.

پیتر، پژوهشگر همکار مرکز تحقیقات جهانی شدن (CRG) است .او همچنین عضو ارشد غیرمقیم موسسه‌ی چونگیانگ دانشگاه رنمین پکن است.

---------- **با تقدیم احترام** «2026-05-21»

Featured image is an official White House photo